

**Відділення дошкільної і
початкової освіти**

Міністерство освіти і науки України
Черкаська обласна рада

Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради»

Відділення дошкільної і початкової освіти

Управління освіти та гуманітарної політики Уманської міської ради
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
Факультет дошкільної, початкової освіти і мистецтв

Я. А. КОМЕНСЬКИЙ – ФУНДАТОР НАУКОВОЇ ПЕДАГОГІКИ
(з нагоди 430-річчя від дня народження видатного педагога)

Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної
онлайн-конференції з міжнародною участю
10-11 листопада 2022 року

**YA. A. KOMENSKYI IS THE FOUNDER OF
SCIENTIFIC PEDAGOGICS**

(dedicated to the 430th anniversary of an outstanding teacher's birth)
Proceedings of the Seventh All-Ukrainian Scientific and Practical
Online-Conference With International Participation
November, 10-11, 2022

УМАНЬ
ВПЦ «Візаві»
2022 рік

Міністерство освіти і науки України
Черкаська обласна рада
Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий
коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради»
Відділення дошкільної і початкової освіти
Управління освіти та гуманітарної політики Уманської міської ради
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
Факультет дошкільної, початкової освіти і мистецтв
Ministry of Education and Science of Ukraine
Cherkasy Regional Council
The Department of Education and Science of the Cherkasy Regional State
Administration
Municipal Institution «Uman Taras Shevchenko Professional College of
Education and Humanities of Cherkasy Regional Council»
The Department of Pre-school and Primary Education
Department of Education and Humanitarian Policy of the Uman City Council
National University «Chernihiv Collegium» named after T.H. Shevchenko
The Faculty of Preschool, Primary Education and Arts

Я. А. КОМЕНСЬКИЙ – ФУНДАТОР НАУКОВОЇ ПЕДАГОГІКИ,
(з нагоди 430-річчя від дня народження видатного педагога)

Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної
онлайн-конференції з міжнародною участю

10-11 листопада 2022 року

YA. A. KOMENSKYI IS THE FOUNDER OF SCIENTIFIC
PEDAGOGICS

(dedicated to the 430th anniversary of an outstanding teacher's birth)

Proceedings of the Seventh All-Ukrainian Scientific and Practical
Online-Conference With International Participation

November, 10-11, 2022

УМАНЬ
ВПЦ «Візаві»
2022 рік

УДК: 37.091.4

К63

Редакційна колегія:

Крамська З. М. – доктор філософії, в.о. директора коледжу, заступник директора з навчальної роботи, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради», викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

Зайченко І. В. – доктор педагогічних наук, професор, викладач, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради»

Стрілець С. І. – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету дошкільної, початкової освіти і мистецтв, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

Білошкурський В. В. – заступник директора з соціально-гуманітарної та виховної роботи, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради»

Троян Н. Д. – завідувач навчально-методичного кабінету, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради», викладач вищої кваліфікаційної категорії.

Любченко І. І. – кандидат педагогічних наук, голова циклової комісії педагогіки, психології та методик дошкільної освіти, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради», викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

Фещенко Г. В. – кандидат педагогічних наук, завідувач заочного відділення, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради», викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

Малишева Л. С. – кандидат педагогічних наук, голова циклової комісії педагогіки та методик початкової освіти, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради», викладач вищої кваліфікаційної категорії

Лебідь І. В. - доктор філософії, кандидат педагогічних наук, доцент, викладач іноземної мови, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради»

Поштарук Л. І. – завідувач відділення дошкільної і початкової освіти, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради», викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист, магістр

Козак Н. Д. – голова циклової комісії образотворчого мистецтва та методик навчання, КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради», викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

Я. А. Коменський – фундатор наукової педагогіки (з нагоди 430-річчя від дня народження видатного педагога): Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції з міжнародною участю, 10-11 листопада 2022 р. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2022. – 294 с.

© КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т. Г. Шевченка Черкаської обласної ради», 2022 р.

Трубавіна І. М., Чередниченко О. Ю., Недря К. М.....	139
Робота педагогічних парцівників ЗЗСО з внутрішньо переміщеними дітьми в умовах війни	
Фещенко Г. В.....	142
Освітня філософія Яна Амоса Коменського	
Фещенко Г. В., Амірбеков П. Е.....	146
Значення педагогічної спадщини Я. А. Коменського для розвитку світової, у тому числі української педагогічної науки	
Фещенко Г. В., Голуб Д. М.....	151
Сучасність основних дидактичних принципів Яна Амоса Коменського	
Хорошев О. М.....	154
Григорій Сковорода як ідейний нащадок педагогічної системи Яна Амоса Коменського	
Чекан О. І.....	157
Наступність у корекційній роботі ЗДО та школи як один із сучасних векторів освіти дітей дошкільного віку	
Чекан О. І., Біличко В. А.....	158
Проблема мовленнєвої готовності дитини з порушенням мовлення до навчання в школі	
Чекан О. І., Дербай А., Довбня С.....	161
Роль та значення дисфонії у розвитку дитини	
Чекан О. І., Одошевська Є. С.....	163
Використання наочності для розвитку мовлення дітей із синдромом Дауна	
Чекан О. І., Паньків Е.....	166
Формування і розвиток особистості	
Чехратова О. А.....	168
Викладач-ментор закладу вищої освіти в умовах війни	
Ювковецька Ю. О.....	171
Нагальна проблематика студента і викладача під час війни	
Яковишин Р. Я., Piotr Sochacki.....	174
KONCEPCJE WYCHOWANIA DZIECI W TEORIACH I POGLĄDACH WYBITNYCH NAUKOWCÓW I PEDAGOGÓW	
Бабич О. О., Бабич Д. С., Семиволос Д. О.....	179
Ян Амос Коменський – основоположник сучасної педагогічної системи	
Барабаш В. І.....	183
Роль і значення творчості Яна Коменського в педагогіці	

48 с.

6. Інтернет-джерело:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87:Cthulhu5678>

ЧЕКАН Оксана Іванівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет,
вчитель-логопед логопедичного пункту
управління освіти, молоді та спорту
виконавчого комітету Мукачівської міської ради;
ПАНЬКІВ Емма,
здобувач освіти I курсу, денної форми навчання
педагогічного факультету,
спеціальності 016 «Спеціальна освіта»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
Мукачівський державний університет
(м. Мукачево, Україна)

ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ

За останні роки до проблеми формування особистості сучасного вчителя звертались такі вчені, як: С. Гончаренко, Л. Губерський, М. Євтух, В. Журавський, І. Зязюн, В. Кремень, О. Савченко, О. Сердюк, І. Надольний, В. Огнев'юк та інші. Актуальність дослідження обумовлюється необхідністю осмислити місце і роль вчителя в освіті, його особистісних характеристик та якостей в контексті утвердження постіндустріального вектора суспільного поступу, глобалізації та розгортання інформаційної революції [2].

Особистість — людина, соціальний індивід, що поєднує в собі риси загальнолюдського, суспільне значущого та Індивідуально неповторного.

Формування особистості — становлення людини як соціальної істоти внаслідок впливу середовища і виховання на внутрішні сили розвитку.

Розвиток людини не можна зводити до засвоєння, простого накопичення нею знань, умінь та навичок з різних галузей науки і практичної діяльності. Його не слід розглядати лише з кількісного боку. Розвиток полягає передусім в

якісних змінах психічної діяльності, в переходах від її нижчих щаблів до вищих, у виникненні нових рис пам'яті, сприймання, уявлення, мислення, волі, характеру тощо, у формуванні нових якостей особистості.

Людська особистість розвивається в анатомо-фізіологічному, психічному, соціальному напрямках. Анатомо-фізіологічні зміни — збільшення і розвиток кісткової та м'язової систем, внутрішніх органів, нервової системи. Психічні зміни - передусім розумовий розвиток, формування психічних рис особистості. Набуття соціальних якостей, необхідних для життя в суспільстві - соціальний розвиток особистості.

Розвиток особистості залежить від спадковості, середовища та виховання. Його джерелом і внутрішнім змістом є такі внутрішні і зовнішні суперечності:

- між рівнем розвитку особистості й ідеалом: оскільки ідеал завжди досконаліший за конкретного вихованця, він спонукає до самовдосконалення особистості;

- процеси збудження і гальмування;
- в емоційній сфері — задоволення і незадоволення, радість і горе [1].

У сучасній психології нараховують десятки теорій особистості. Допарадигмальний характер психології не дає достатніх підстав визначити, яка з них є правдивою. С. Л. Рубінштейн зазначав, що особистості характерний такий рівень психічного розвитку, який дозволяє їй свідомо керувати власною поведінкою і діяльністю. Суть особистості, за К. Роджерсом, виражає її самосвідомість, суб'єктивність, здатність діяти свідомо і відповідально.

Особистість є категорією і предметом вивчення психології особистості. Особистість з точки зору психології — це сукупність вироблених звичок і уподобань, психічний настрій і тонус, соціокультурний досвід та набуті знання, набір психофізичних рис та особливостей людини, її архетип, що визначають повсякденну поведінку і зв'язок з суспільством і природою. Також особистість спостерігається як прояв «поведінкових масок», вироблених для різних ситуацій та соціальних груп взаємодії.

Отже, особистістю можна назвати людину, яка досягла такого рівня

соціального розвитку і самосвідомості, який дозволяє їй знаходити і обирати серед цінностей культури особистісні смисли, самостійно виконувати відповідну перетворювальну діяльність, свідомо і відповідально здійснювати саморегуляцію діяльності й поведінки [3].

Список використаних джерел:

1. Формування і розвиток особистості.
<https://osvita.ua/vnz/reports/pedagog/14319/>
2. Формування особистості вчителя в сучасних умовах
https://ipiend.gov.ua/wpcontent/uploads/2018/07/andruschenko_formuvannia.pdf
3. Тлумачення особистості в психології <https://uk.wikipedia.org/wiki/>.

ЧЕХРАТОВА Олена Андріївна,
доктор філософії (Освітні, педагогічні науки), викладач,
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди

(м. Харків, Україна)

ВИКЛАДАЧ-МЕНТОР ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ

У студентоцентрованому навчанні на викладача покладені не тільки функції навчання і контролю. Сучасна система освіти передбачає, що педагог стає фасилітатором, консультантом і помічником для своїх студентів [5], ментором, який не може відсторонено спостерігати за освітнім процесом, а радиться з підопічними, дослухається до їхньої точки зору, бере до уваги освітньою мету здобувачів, їхні інтереси та побажання, допомагає у розвитку професійних і комунікативних компетентностей учасників процесу.

В умовах воєнного стану, особистісні характеристики викладача набувають ще більшого значення, адже можливість і бажання педагога підтримати, допомогти, співчувати, довіряти і неупереджено ставитися до здобувачів сприяють створенню позитивного освітнього середовища за умови постійної співпраці і взаємодопомоги. Складна ситуація в Україні змусила педагогів і студентів згуртуватися для підтримки одне одного і продовження спільної роботи.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>